

Przegląd Zachodni

INSTYTUT ZACHODNI W POZNANIU

Mitteleuropa — ziemia obiecana?

Mit: Mitteleuropa. Idea, ideologia, legenda?

„Prawda” w książce Hermanna Rauschninga „Rozmowy z Hitlerem”

rusy jako idea i etos w myśli politycznej H. Rauschninga
ematyka polska w austriackiej literaturze pięknej po 1945 r.

Współpraca niemieckich socjalistów z SPD

Mitteleuropa a Panewropa w polityce G. Stresemanna

Reinhold Schneider a „emigracja wewnętrzna”

Zachodnioberlińskie badania nad historią Polaków w Berlinie
przed 1914 r.

Receny i omówienia

1988

4

OWUMIESIĘCZNIK

Przegląd Zachodni, nr 4, 1988

Instytut Zachodni

PRZEGŁĄD ZACHODNI

D W U M I E S IĘ C Z N I K

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
<i>Anna Wolff-Powęska</i> , Mitteleuropa — ziemia obiecana?	1
<i>Janusz Pajewski</i> , Mit: Mitteleuropa. Idea, ideologia, legenda?	25

*

<i>Wolfgang Hänel</i> , „Prawda” w książce Hermanna Rauschninga „Rozmowy z Hitlerem”	33
<i>Sławomir Łozowski</i> , Prusy jako idea i etos w myśl politycznej Hermanna Rauschninga	49

*

<i>Edmund Rosner</i> , Tematyka polska w austriackiej literaturze pięknej po 1945 r.	71
--	----

MATERIALY

<i>Danuta Sieradzka</i> , Współpraca niemieckich socjalistów województwa śląskiego z SPD w latach trzydziestych	93
---	----

PRZEGŁĄDY I KOMENTARZE

<i>Piotr Madajczyk</i> , Mitteleuropa a Pan-Europa w polityce Gustava Stresemanna	105
<i>Roman Nowak</i> , Reinhold Schneider a „emigracja wewnętrzna”	118
<i>Gottfried Hartmann</i> , Zachodnioberlińskie badania nad historią Polaków w Berlinie przed 1914 r.	128

OCENY I OMÓWIENIA

<i>Władysław Czapliński</i> , Kilka uwag na temat statusu prawnego Niemiec w latach 1945 - 1949	135
<i>Czesław Karolak</i> , Die Poetik des Vorurteils. Untersuchungen zum Fremdenstereotyp im westdeutschen Roman der fünfziger Jahre (omów. <i>W. Kunicki</i>)	140
<i>Współczesna myśl literaturoznawcza w Republice Federalnej Niemiec. Antologia</i> (omów. <i>J. Papiór</i>)	144
<i>Zygmunt Mielczarek</i> , Kurze Prosaformen in der deutschsprachigen Schweizer Literatur der sechziger und siebziger Jahre des 20. Jahrhunderts (omów. <i>R. Dziergwa</i>)	147

Maria Kłańska, Problemfeld Galizien. Zur Thematisierung eines nationalen und politisch-sozialen Phänomens in deutschsprachiger Prosa zwischen 1846 und 1914 (omów. R. Dziergwa)	150
Jerzy Jaruzelski, Stanisław Cat-Mackiewicz, 1896 - 1966. Wilno-Londyn-Warszawa (omów. S. Zerko)	155
Ursula Susanna Gilbert, Helmut von Gerlach (1866 - 1935). Stationen eines deutschen Liberalen vom Kaiserreich zum „Dritten Reich“ (omów. A. Wolff-Powęska)	159
Alfred-Maurice de Zayas, Anmerkungen zur Vertreibung der Deutschen aus dem Osten (omów. J. Kołacki)	162
Anna Poniatowska, Stefan Liman, Iwona Kręzałek, Związek Polaków w Niemczech w latach 1922 - 1982 (omów. H. Chalupczak)	166
Heinz Lampert, Die Wirtschafts- und Sozialordnung der Bundesrepublik Deutschland (omów. E. Czarny)	171

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Wanda Statkiewicz, Romualda Zwierzycka, Walne Zebranie Członków Instytutu Zachodniego im. Zygmunta Wojciechowskiego	175
Kazimierz Kozłowski, Powołanie szczecińskiej filii Instytutu Zachodniego w Poznaniu	184
Romualda Zwierzycka, Posiedzenie Rady Redakcyjnej „Przeglądu Zachodniego“	185
Zbigniew Mazur, Sprawozdanie z sesji naukowej „Rozwój niemieckiego problemu narodowo-państwowego po II wojnie światowej“	186

KALENDARIUM

Kronika stosunków Republiki Federalnej Niemiec z europejskimi krajami socjalistycznymi, marzec-kwiecień 1988 (oprac. S. Zerko)	189
--	-----

RADA REDAKCYJNA

Antoni Czubiński (przewodniczący), Tomasz Budnickowski, Lech Janicki, Bogdan Koszel, Jerzy Koźeński, Jerzy Krasuski, Andrzej Kwilecki, Gerard Labuda, Czesław Łuczak, Jerzy Marczewski, Władysław Markiewicz, Zdzisław Nowak, Henryk Olszewski, Marian Olszewski, Hubert Orłowski, Kazimierz Pająk, Stanisław Sierpowski, Waldemar Szajnader (redaktor naczelny), Lech Trzeciakowski, Marian Wojciechowski, Tadeusz S. Wróblewski, Anna Wolff-Powęska

Sekretarz redakcji: Romualda Zwierzycka

Korektor: Monika Dziarnowska

WYDAWCA: INSTYTUT ZACHODNI, INSTYTUT NAUKOWO-BADAWCZY
POZNAŃ, STARY RYNEK 78/79

Nakład 1334 egz. Objętość: ark. wyd. 17,0, ark. druk. 12,5. Papier druk. sat. kl V 70 g. 70×100. Oddano do składu w sierpniu 1988 r. Podpisano do druku w listopadzie 1988 r. Druk ukończono w listopadzie w 1988 r. Zam. nr 277/32. Z-11/333. Cena zł 200,—

DRUKARNIA UNIWERSYTETU IM. ADAMA MICKIEWICZA — POZNAŃ,
UL. FREDRY 10

INHALT

- Anna Wolff-Powęska*, Mitteleuropa — ein gelobtes Land?
Janusz Pajewski, Mitteleuropa. Idee — Ideologie — Legende?
Wolfgang Hänel, Über die innere Wahrheit des Buches „Gespräche mit Hitler“ von Hermann Rauschning
Slawomir Lozowski, Preußen als Idee und Ethos in H. Rauschnings polischem Denken
Edmund Rosner, Polnische Motive in der österreichischen Literatur nach 1945
Danuta Sieradzka, Zusammenarbeit deutscher Sozialisten der schlesischen Wojewodschaft mit der SPD in den dreißiger Jahren
Piotr Madajczyk, Mitteleuropa und Panneuropa in G. Stresemanns Politik
Roman Nowak, Reinhold Schneider und die „innere Emigration“
Gottfried Hartmann, Westberliner Forschungen zur Geschichte der Polen in Berlin vor 1914
Buchbesprechungen
Chronik: BRD — sozialistische Staaten (gegenseitige Beziehungen März April 1988)

CONTENTS

- Anna Wolff-Powęska*, Mitteleuropa — The Promised Land?
Janusz Pajewski, Mitteleuropa. Idea, Ideology, Legend?
Wolfgang Hänel, „The Truth“ in Hermann Rauschning's „Talks with Hitler“
Slawomir Lozowski, Prussia as an Idea and Ethos in Rauschnings Political Thought
Edmund Rosner, Polish Themes in Austrian Polish Literature after 1945.
Danuta Sieradzka, Cooperation of German Socialists of the Silesian District of SPD in the 1930's.
Piotr Madajczyk, Mitteleuropa, Panneuropa in G. Stresemann's Politics
Roman Nowak, Reinhold Schneider and the „Inner Emigration“.
Gottfried Hartmann, West Berlin Investigations of the History of Poles in Berlin before 1914.
Book Reviews
Chronicle of the Bilateral Relations between the FRG and the Socialist Countries

INDEKS 37135